



Raad van de  
Europese Unie

**Brussel, 25 juni 2018  
(OR. en)**

**7663/18  
ADD 1 DCL 1**

**WTO 55  
SERVICES 11  
FDI 11  
COASI 73**

**DERUBRICERING**

---

van document: 7663/18 ADD 1 RESTREINT UE/EU RESTRICTED

d.d.: 8 mei 2018

nieuwe status: Publiek

---

Betreft: Onderhandelingsrichtsnoeren voor een vrijhandelsovereenkomst met  
Australië

---

Hierbij gaat voor de delegaties de gederubriceerde versie van bovengenoemd document.

De tekst van dit document is identiek aan die van de voorgaande versie.

---



Raad van de  
Europese Unie

Brussel, 8 mei 2018  
(OR. en)

7663/18  
ADD 1

RESTREINT UE/EU RESTRICTED

WTO 55  
SERVICES 11  
FDI 11  
COASI 73

**NOTA**

---

van:	het voorzitterschap
aan:	de Raad
Betreft:	Onderhandelingsrichtsnoeren voor een vrijhandelsovereenkomst met Australië

---

In aansluiting op de besprekingen van 8 mei 2018 in het Coreper gaan hierbij voor de delegaties de onderhandelingsrichtsnoeren voor een vrijhandelsovereenkomst met Australië, met het oog op aanneming ervan tijdens de zitting van de Raad Buitenlandse Zaken (Handel) op 22 mei 2018.

DECLASSIFIED

## ONDERHANDELINGSRICHTSNOEREN VOOR EEN VRIJHANDELSOVEREENKOMST MET AUSTRALIË

### A. AARD EN TOEPASSINGSGEBIED VAN DE OVEREENKOMST

De overeenkomst moet uitsluitend bepalingen omvatten op aan handel en directe buitenlandse investeringen gerelateerde gebieden, die tussen de partijen van toepassing zijn.

De overeenkomst moet ambitieus, veelomvattend en volledig in overeenstemming zijn met de regels en verplichtingen van de Wereldhandelsorganisatie (WTO). Bij het voeren en afronden van de onderhandelingen moet rekening worden gehouden met de verbintenissen in het kader van de WTO. De overeenkomst moet een hoog ambitieniveau hebben en verder gaan dan de bestaande verbintenissen in het kader van de WTO.

De overeenkomst moet voorzien in de geleidelijke en wederzijdse liberalisering van de handel in goederen en diensten alsook van directe buitenlandse investeringen. Om die handel en directe buitenlandse investeringen te bevorderen, te vergemakkelijken of te regelen zullen ook uitvoerige regels op andere handelsgerelateerde gebieden, zoals hierna uiteengezet, in de overeenkomst worden opgenomen. Alle verbintenissen uit hoofde van de overeenkomst worden aangegaan om een rechtstreeks en onmiddellijk effect te hebben op de handel en vallen, in voorkomend geval, binnen het toepassingsgebied van de gemeenschappelijke EU-regels. Over alle elementen zullen parallelle onderhandelingen worden gevoerd, en zij zullen onderdeel zijn van één pakket dat moet zorgen voor een evenwichtig resultaat wat betreft de afschaffing van douanerechten, het wegnemen van onnodige handelsbelemmeringen van regelgevende aard en verbetering van de handelsregels, met als doel te komen tot een substantieel resultaat voor elk van die onderdelen en een effectieve openstelling van elkaars markten.

De overeenkomst moet uitsluitend verplichtingen inhouden op gebieden die onder de bevoegdheid vallen van alle desbetreffende autoriteiten en entiteiten van beide partijen bij de overeenkomst.

De overeenkomst moet ervoor zorgen dat op alle beleidsniveaus, ook bij de subcentrale overheden en bevoegde entiteiten, de bepalingen van de overeenkomst daadwerkelijk worden nageleefd.

## RESTREINT UE/EU RESTRICTED

In de Overeenkomst zal tot uiting worden gebracht dat duurzame ontwikkeling een overkoepelende doelstelling van de partijen is, en dat zij ernaar zullen streven de eerbiediging van internationale milieu- en arbeidsovereenkomsten en -normen te waarborgen en mogelijk te maken. Met de overeenkomst moet ook worden bijgedragen aan het promoten van duurzame ontwikkeling en bredere EU-waarden, onder meer door er handelsgerelateerde bepalingen over arbeid en milieu in op te nemen, ook via maatschappelijk verantwoord ondernemen, verantwoordelijk beheer van grondbezit, visserij en bossen, verantwoorde landbouwinvesteringen en transparantie. Om die maatregelen te nemen, moet in de hele overeenkomst rekening gehouden worden met duurzame ontwikkeling, ook in de vorm van een specifiek hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling, waarin zowel sociale als milieukwesties aan bod komen.

De economische, ecologische en maatschappelijke gevolgen (ook met betrekking tot vrouwen) van de handels- en investeringsbepalingen van de overeenkomst moeten worden onderzocht door middel van een onafhankelijke duurzaamheidseffectbeoordeling, die parallel met de onderhandelingen moet worden uitgevoerd. De Commissie moet erop toezien dat deze effectbeoordeling wordt uitgevoerd via een regelmatige dialoog met alle belanghebbenden van het maatschappelijk middenveld. De effectbeoordeling moet worden afgerond voordat de overeenkomst wordt geparafeerd en bij de onderhandelingen moet rekening worden gehouden met de conclusies ervan. Met de beoordeling wordt beoogd: a) de waarschijnlijke gevolgen van de overeenkomst op het gebied van duurzame ontwikkeling en klimaat te verduidelijken, evenals de mogelijke gevolgen voor andere landen, met name de minst ontwikkelde landen en, indien relevant, overzeese landen en gebieden en ultraperifere gebieden; en b) maatregelen voor te stellen om maximaal voordeel te halen uit de overeenkomst en potentiële negatieve gevolgen ervan te voorkomen of tot het uiterste te beperken.

## B. VOORGESTELDE INHOUD VAN DE OVEREENKOMST

### Preambule, algemene beginselen

In de preambule moet worden herinnerd aan het feit dat het partnerschap met Australië gebaseerd is op gemeenschappelijke beginselen en waarden, zoals weergegeven in de Kaderovereenkomst tussen de EU en Australië. De overeenkomst moet deel uitmaken van de overkoepelende politieke betrekkingen en het institutionele kader die in de Kaderovereenkomst zijn vastgesteld<sup>1</sup>.

---

<sup>1</sup> <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:52016JC0051>

## RESTREINT UE/EU RESTRICTED

Met het oog op de liberalisering van de bilaterale handel en de directe buitenlandse investeringen moet de overeenkomst tevens verwijzen naar onder meer:

- de beginselen en doelstellingen van het externe optreden van de EU;
- de verbintenis van de partijen ten aanzien van duurzame ontwikkeling, en de bijdrage van internationale handel aan duurzame ontwikkeling op het gebied van economie, sociale zaken en milieu, inclusief economische ontwikkeling, armoedebestrijding, volledige en productieve werkgelegenheid en waardig werk voor iedereen, de bescherming en de instandhouding van het milieu en de natuurlijke hulpbronnen;
- de verbintenis van de partijen om hun rechten en plichten die voortvloeien uit WTO-lidmaatschap ten volle na te leven;
- de verbintenis van de partijen om de welvaart van de consumenten te verbeteren met een beleid dat een hoog niveau van consumentenbescherming en economisch welzijn waarborgt;
- de verbintenis van de partijen om niet-tarifaire belemmeringen voor handel en directe buitenlandse investeringen te voorkomen en weg te nemen;
- het recht om economische activiteit te reguleren in het algemeen belang in overeenstemming met internationale verplichtingen, om te komen tot legitieme doelstellingen van overheidsbeleid zoals het beschermen en stimuleren van de volksgezondheid, sociale voorzieningen, openbaar onderwijs, veiligheid, milieu, openbare zeden, sociale bescherming, consumentenbescherming, privacy en gegevensbescherming, en het stimuleren en beschermen van culturele diversiteit;
- de doelstelling dat de overeenkomst een nieuw kader moet scheppen voor economische betrekkingen tussen de partijen en bovenal voor de ontwikkeling van handel en directe buitenlandse investeringen;
- de gedeelde doelstelling van de partijen om rekening te houden met de specifieke moeilijkheden die kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) ondervinden bij het bijdragen tot de ontwikkeling van handel en directe buitenlandse investeringen;

- de bereidheid van de partijen om met alle belanghebbenden uit het maatschappelijk middenveld, inclusief de private sector, vakbonden en andere niet-gouvernementele organisaties, te communiceren.

### **Doelstellingen**

De overeenkomst moet de gezamenlijke doelstelling bevestigen van geleidelijke en wederzijdse liberalisering van vrijwel alle handel in goederen en diensten alsook van directe buitenlandse investeringen, in volledige overeenstemming met de WTO-regels, met name artikel XXIV van de Algemene Overeenkomst inzake tarieven en handel (GATT) en artikel V van de Algemene Overeenkomst inzake de handel in diensten (GATS).

De overeenkomst moet een hoog niveau van markttoegang voor overheidsopdrachten en handelsgerelateerde intellectuele-eigendomsrechten, met inbegrip van geografische aanduidingen, waarborgen en de dialoog en samenwerking inzake technische en regelgevingskaders versterken.

In de overeenkomst moet worden erkend dat duurzame ontwikkeling een overkoepelende doelstelling van de partijen is en de naleving van milieugerelateerde en sociale internationale overeenkomsten en normen moet door de overeenkomst worden gewaarborgd en bevorderd met het oog op het stimuleren van de handel. In de gehele overeenkomst moet aandacht worden geschonken aan duurzame ontwikkeling, waarmee economische ontwikkeling wordt bedoeld die strookt met sociale aangelegenheden en met milieuaangelegenheden. De overeenkomst moet ervoor zorgen dat de partijen de handel of de directe buitenlandse investeringen niet aanmoedigen door in te boeten op het gebied van de binnenlandse wetgeving en de normen met betrekking tot milieu, arbeid of gezondheid en veiligheid op het werk, of door het versoepelen van fundamentele arbeidsnormen of wetgeving gericht op het beschermen en bevorderen van culturele diversiteit.

**Handel in goederen**

In- en uitvoerrechten en niet-tarifaire maatregelen

De overeenkomst beoogt de hoogst mogelijke mate van handelsliberalisering te waarborgen. De overeenkomst moet betrekking hebben op vrijwel alle handel in goederen tussen de partijen. Bij de inwerkingtreding van de overeenkomst moeten de meeste tarieflijnen worden afgeschaft. De overeenkomst moet beogen dat invoerrechten en heffingen met een voor beide partijen gelijkwaardige werking, worden ontmanteld binnen een termijn van in beginsel zeven jaar. Het aantal uitzonderingen moet tot een minimum worden beperkt en voor de gevoeligste producten moeten specifieke bepalingen gelden, waarover zeer uitvoerig moet worden onderhandeld. Bijvoorbeeld bepaalde landbouwproducten waarvoor een gedeeltelijke vrijmaking moet worden overwogen, zoals tariefcontingenten of langere overgangperiodes, met inachtneming van onder meer de specifieke zorgpunten in verband met de ultraperifere gebieden van de Unie en de resultaten in andere handelsovereenkomsten.

De onderhandelingen over tariefverlaging moeten worden gevoerd op basis van de op de dag van aanvang van de onderhandelingen door de EU toegepaste erga omnes-rechten en van de op de dag van aanvang van de onderhandelingen door Australië toegepaste erga omnes-rechten.

Alle douanerechten, belastingen op uitvoer of maatregelen van gelijke werking moeten worden verboden en er mogen er geen nieuwe worden ingesteld.

De overeenkomst moet een verbod bevatten op alle handelsverboden en -beperkingen tussen de partijen, met inbegrip van kwantitatieve beperkingen of vergunningsplichten, die niet vallen onder de hieronder beschreven algemene uitzonderingen, en moet strengere regels bevatten voor invoer- en uitvoervergunningen, herstellde goederen, overslag, herwerkte goederen, en oorsprongs-aanduiding.

Oorsprongsregels

Oorsprongsregels en bepalingen inzake administratieve samenwerking moeten de handel bevorderen en vereenvoudigen, rekening houdend met de normale preferentiële oorsprongsregels van de EU en de belangen van de EU.

Fraudebestrijdingsmaatregelen

In de overeenkomst moeten in een clause over verbeterde administratieve samenwerking de procedures worden aangegeven alsook de passende maatregelen die de partijen kunnen nemen wanneer een gebrek aan administratieve samenwerking op het gebied van douaneaangelegenheden, onregelmatigheden of fraude worden vastgesteld.

Handelwijze bij administratieve fouten

Er moeten ook bepalingen worden opgenomen om gezamenlijk de mogelijkheid te onderzoeken om passende maatregelen te nemen wanneer de bevoegde autoriteiten fouten maken bij de toepassing van de preferentiële oorsprongsregels.

Douane en handelsbevordering

De overeenkomst moet bepalingen bevatten die de handel tussen de partijen bevorderen en tegelijkertijd doeltreffende controles waarborgen. Daartoe moet de overeenkomst verbintenissen bevatten over regels, vereisten, formaliteiten en procedures van de partijen op het gebied van invoer, uitvoer en doorvoer, die ambitieus zijn en verder gaan dan de Overeenkomst inzake handelsfacilitatie van de WTO.

De overeenkomst moet de doeltreffende tenuitvoerlegging en toepassing stimuleren van internationale regels en normen op het gebied van douane en andere handelsgerelateerde procedures, met inbegrip van WTO-bepalingen, instrumenten van de handelsfacilitatie-overeenkomst van de WTO en van de Werelddouaneorganisatie alsmede de herziene Overeenkomst van Kyoto.

## RESTREINT UE/EU RESTRICTED

De overeenkomst moet bepalingen bevatten ter bevordering van de uitwisseling van beste praktijken en ervaringen met betrekking tot specifieke gebieden van wederzijds belang. Daaronder kunnen kwesties vallen zoals de modernisering en vereenvoudiging van regels en procedures, gestandaardiseerde documentatie, tariefindeling, transparantie, wederzijdse erkenning en samenwerking tussen agentschappen.

De overeenkomst moet convergentie op het gebied van handelsbevordering stimuleren, voortbouwend op de Overeenkomst inzake handelsfacilitatie van de WTO en andere relevante internationale normen en instrumenten, al naar gelang.

De overeenkomst moet de doeltreffende en efficiënte handhaving van intellectuele-eigendomsrechten door douaneautoriteiten bevorderen wat alle goederen onder douanetoezicht betreft.

In de bepalingen van de overeenkomst inzake handelsbevordering moet rekening worden gehouden met de moeilijkheden die kmo's ondervinden en tegelijkertijd een gelijk speelveld voor alle marktdeelnemers worden gewaarborgd.

De overeenkomst moet streven naar de vaststelling van een protocol inzake wederzijdse administratieve bijstand in douanezaken, waaronder bijstand bij fraudebestrijdingsonderzoeken door de douane (waarbij tevens nader wordt ingegaan op bijstand op aanvraag, spontane bijstand en vertrouwelijkheid).

### Niet-tarifaire belemmeringen

De overeenkomst gaat in op handelsgerelateerde regelgevingskwesties en niet-tarifaire belemmeringen (NTB's). Voorrang moet worden gegeven aan bepalingen en procedures die ervoor zorgen dat ongerechtvaardigde niet-tarifaire handelsbelemmeringen worden weggenomen. De overeenkomst moet ook streven naar geschikte procedures om nieuwe niet-tarifaire belemmeringen en andere onnodige obstakels voor de handel te voorkomen, onder meer door transparantie over de van toepassing zijnde wetten en regelgeving. In de overeenkomst moet ook worden ingegaan op vestigingsvereisten.

Voor productspecifieke NTB's moet op basis van verzoek en aanbod een oplossing worden gevonden, parallel aan de uitwisseling inzake tariefconcessies. Gezien de relevantie van de bevordering van de doelstellingen van de overeenkomst en teneinde een ruimere markttoegang te verschaffen dan uit hoofde van horizontale regels mogelijk is, moet de overeenkomst sector-specifieke verbintenissen betreffende NTB's bevatten, onder meer met betrekking tot goederen die bijdragen aan de bestrijding van klimaatverandering en aan milieubescherming, en andere gebieden van wederzijds belang.

## RESTREINT UE/EU RESTRICTED

De overeenkomst moet bepalingen omvatten inzake staatshandelsondernemingen, waarbij acht wordt geslagen op de mogelijke verstoringen van de mededinging en op handelsbelemmeringen die dit zou kunnen veroorzaken.

### Technische voorschriften, normen en conformiteitsbeoordelingsprocedures

De partijen moeten niet alleen de bepalingen van de WTO-Overeenkomst inzake technische handelsbelemmeringen bevestigen, maar ook ambitieuzere bepalingen vaststellen die voortbouwen op die bepalingen en deze aanvullen teneinde de wederzijdse markttoegang te bevorderen.

De overeenkomst moet een aantal algemene beginselen omvatten (bijvoorbeeld proportionaliteit, afwezigheid van onnodige beperkingen, transparantie en non-discriminatie) alsook beginselen die voortbouwen op de WTO-regels en deze aanvullen. De doelstellingen moeten onder meer de volgende zijn: het vergroten van de transparantie, het bevorderen van goede regelgevingspraktijken, het aannemen van relevante internationale normen, het zoeken naar de compatibiliteit en convergentie van technische voorschriften op basis van internationale normen, het stroomlijnen van test- en certificeringsvereisten – bijvoorbeeld door een op risico gebaseerde benadering van conformiteitsbeoordeling (met inbegrip van zelfcertificering in sectoren waar dit mogelijk en passend is) of door bepalingen met het oog op de compatibiliteit van de testvereisten in een aantal prioritaire sectoren – en het bevorderen van het gebruik van accreditatie.

De overeenkomst moet bepalingen omvatten die gericht zijn op een betere verspreiding van informatie onder importeurs en exporteurs.

Tijdens de onderhandelingen moet worden ingegaan op de verhouding tussen de overeenkomst en de bestaande overeenkomst inzake wederzijdse erkenning, teneinde de tenuitvoerlegging ervan te verbeteren en de samenwerking efficiënter te maken.

Sanitaire en fytosanitaire maatregelen

De partijen moeten voortbouwen op en verder gaan dan de WTO-Overeenkomst inzake sanitaire en fytosanitaire maatregelen, teneinde de toegang tot de markt van elk van de partijen te bevorderen en tegelijkertijd het leven en de gezondheid van mens, dier of plant te beschermen. In het hoofdstuk over sanitaire en fytosanitaire maatregelen moeten, met inachtneming van de respectieve internationale regelgeving van het Internationaal Verdrag voor de bescherming van planten (IPPC), de Wereldorganisatie voor diergezondheid (OIE) en de Codex Alimentarius, zaken aan bod komen als transparantie en non-discriminatie, vermijding van onnodige vertragingen, harmonisatie, de erkenning van gelijkwaardigheid en alternatieve maatregelen, de erkenning van de gezondheidsstatus en de status inzake plaagorganismen van de partijen, regionalisering, controle-, inspectie- en goedkeuringsprocedures, audits, certificering, invoercontroles, noodmaatregelen, erkenning van inrichtingen zonder voorafgaande inspectie, het nastreven van de toepassing van EU-brede exportgoedkeuringsprocedures (één enkele entiteit), samenwerking inzake regelgeving, verbeterde samenwerking inzake antimicrobiële resistentie en de instelling van een mechanisme om specifieke handelskwesties met betrekking tot sanitaire en fytosanitaire maatregelen snel aan te pakken.

Producten die vanuit een partij worden uitgevoerd, moeten voldoen aan de geldende sanitaire en fytosanitaire normen van de invoerende partij.

Ongerechtvaardigde sanitaire of fytosanitaire handelsbeperkingen voor landbouwproducten uit de EU moeten tegelijk met de onderhandelingen over een vrijhandelsovereenkomst worden besproken.

Bij de onderhandelingen moeten de bepalingen van de door de Raad op 20 februari 1995 goedgekeurde onderhandelingsrichtsnoeren (document van de Raad 4976/95) worden gevolgd.

De Overeenkomst belet op geen enkele wijze dat het voorzorgsbeginsel, zoals omschreven in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, in de EU wordt toegepast.

Dierenwelzijn

De overeenkomst bevordert een voortzetting van de samenwerking en de uitwisseling inzake dierenwelzijn, om onder meer mogelijke verbintenissen inzake de equivalentie tussen de partijen op het gebied van dierenwelzijn te bespreken.

De EU-normen inzake dierenwelzijn moeten een basis zijn voor onderhandelingen.

Vrijwaringsmaatregelen

De overeenkomst moet een clause inzake vrijwaringsmaatregelen omvatten op grond waarvan elke partij passende maatregelen kan nemen overeenkomstig de WTO-Overeenkomst betreffende de toepassing van artikel XIX van de GATT 1994 of de WTO-Overeenkomst inzake vrijwaringsmaatregelen en overeenkomstig artikel 5 van de Landbouwovereenkomst. De overeenkomst moet ook voorzien in bijkomend overleg en moet bepalen dat dergelijke vrijwaringsmaatregelen zo weinig mogelijk verstoringen van de bilaterale handel veroorzaken.

Om de verbintenissen ten aanzien van liberalisering te maximaliseren en in elke nodige vorm van bescherming te voorzien – rekening houdend met de specifieke kenmerken van gevoelige sectoren – moet de overeenkomst in beginsel een bilaterale vrijwaringsclausule omvatten op grond waarvan elke partij preferenties gedeeltelijk of volledig kan afschaffen wanneer de invoer van een product vanuit de andere partij toeneemt en zo omvangrijk wordt en onder zulke omstandigheden gebeurt dat die invoer de binnenlandse bedrijfstak van eerstgenoemde partij ernstige schade berokkent of dreigt te berokkenen.

Antidumpingrechten en compenserende maatregelen

De overeenkomst moet een clause inzake antidumpingmaatregelen en compenserende maatregelen omvatten op grond waarvan elke partij passende maatregelen tegen dumping en/of tot compenserende maatregelen aanleiding gevende subsidies kan nemen overeenkomstig de WTO-Overeenkomst betreffende de toepassing van artikel VI van de GATT 1994 of de WTO-Overeenkomst inzake subsidies en compenserende maatregelen. De overeenkomst moet ook verplichtingen bevatten die verder gaan dan de WTO-regels op dit gebied, in overeenstemming met EU-regels en eerdere overeenkomsten, onder meer inzake transparantie, openbaarbelangtoets en regel van het laagste recht.

De overeenkomst moet erkennen dat "groene doos"-betalingen de handel niet verstoren en dus in beginsel niet onder anti-dumping- of anti-subsidiemaatregelen zouden moeten vallen.

**Handel in diensten, directe buitenlandse investeringen en digitale handel**

In lijn met artikel V van de GATS moet de overeenkomst een aanzienlijk aantal sectoren en alle vormen van dienstverlening bestrijken. Niets moet a priori buiten de werkingssfeer van de overeenkomst worden gehouden, behalve audiovisuele diensten. Tijdens de uitoefening van overheidsgezag verleende diensten zoals gedefinieerd in artikel I-3 van de GATS zijn van deze onderhandelingen uitgesloten. De onderhandelingen moeten gericht zijn op de geleidelijke en onderlinge liberalisering van de handel in diensten en directe buitenlandse investeringen met betrekking tot vestiging, door nog meer beperkingen van de markttoegang en nationale behandelingen weg te nemen dan al het geval is uit hoofde van de verbintenissen van de partijen binnen de WTO en de voorstellen die in het kader van de onderhandelingen over de Overeenkomst inzake de handel in diensten werden ingediend. De overeenkomst moet regels inzake prestatievereisten voor directe buitenlandse investeringen bevatten.

Verder moet de overeenkomst regelgevingsdisciplines omvatten. Daarom moeten de onderhandelingen onder meer de volgende aangelegenheden bestrijken:

- voorschriften over transparantie;
- een kader voor wederzijdse erkenning van kwalificaties, vergunningen of certificeringen die zijn verleend voor het verlenen van diensten, met inbegrip van beroepskwalificaties;
- horizontale bepalingen over binnenlandse regelgeving, zoals regelgeving inzake onpartijdigheid en eerlijke rechtsgang op het gebied van vergunningen en kwalificatievereisten en -procedures; en
- regelgeving voor specifieke sectoren, waaronder telecommunicatiediensten, financiële diensten, bezorgdiensten en internationale zeevervoersdiensten.

Gezien de toenemende digitalisering van de handel moeten in het kader van de onderhandelingen regels worden vastgesteld met betrekking tot digitale handel en grensoverschrijdende gegevensstromen, consumentenbescherming in de digitale wereld, elektronische vertrouwens- en authenticatiediensten, open internettoegang, ongewenste rechtstreekse communicatie voor marketingdoeleinden, verbetering van de voorwaarden voor internationale roaming, en moeten ongerechtvaardigde regels voor de lokalisatie van gegevens worden aangepakt, zonder dat daarbij de regels van de EU inzake de bescherming van persoonsgegevens ter discussie staan of worden aangetast en zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de EU-wetgeving.

De overeenkomst vormt geen beletsel voor de tenuitvoerlegging van uitzonderingsbepalingen inzake dienstverlening die gerechtvaardigd zijn op grond van de desbetreffende WTO-regels (artikelen XIV en XIV bis van de GATS).

De overeenkomst kan procedurele verbintenissen omvatten met betrekking tot de tijdelijke toegang en het tijdelijke verblijf van natuurlijke personen voor zakelijke doeleinden, in overeenstemming met de verbintenissen van de partijen in het kader van Modus 4. Niets in de overeenkomst mag de partijen echter beletten hun nationale wetten, regelgeving en voorschriften betreffende toegang en verblijf toe te passen, tenzij zij daarbij de voordelen die uit de overeenkomst voortvloeien, tenietdoen of uithollen. De in de EU bestaande wetten, regelgeving en voorschriften betreffende arbeidsvoorwaarden en -rechten moeten van toepassing blijven.

In de overeenkomst moet worden herbevestigd dat de overeenkomst de EU, de lidstaten en hun nationale, regionale en lokale instanties niet belet de economische activiteit in het openbaar belang te reguleren teneinde legitieme doelstellingen van het overheidsbeleid te verwezenlijken – zoals de bescherming en de bevordering van de volksgezondheid, sociale diensten, openbaar onderwijs, veiligheid, milieu, openbare zeden, sociale of consumentenbescherming, bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van persoonsgegevens, en de bevordering en bescherming van culturele diversiteit. Overeenkomstig het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en met name Protocol nr. 26 betreffende de diensten van algemeen belang, en rekening houdend met de punten van voorbehoud van de EU op dit gebied, inclusief GATS, moet de hoge kwaliteit van de overheidsdiensten in de EU worden gehandhaafd.

### Kapitaalverkeer en betalingen

De overeenkomst moet de opheffing beogen van beperkingen op lopende betalingen en kapitaalbewegingen die verband houden met bij deze overeenkomst geliberaliseerde transacties, en een standstill-bepaling bevatten. Zij moet vrijwarings- en uitzonderingsbepalingen (bv. met betrekking tot de Europese Economische en Monetaire Unie en de betalingsbalans van de Unie) bevatten die in overeenstemming moeten zijn met de bepalingen van het VWEU betreffende het vrije kapitaalverkeer.

### Intellectuele-eigendomsrechten

De overeenkomst vormt een aanvulling en bouwt voort op de Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom (TRIPS) en gaat verder dan de huidige regels ervan, en beoogt een hoger en tevens adequaat en doeltreffend niveau van bescherming en handhaving van alle vormen van intellectuele-eigendomsrechten te waarborgen.

Het hoofdstuk over intellectuele-eigendomsrechten moet betrekking hebben op zaken zoals auteursrecht en naburige rechten, handelsmerken, ontwerpen, octrooien, kwekersrecht, niet openbaar gemaakte informatie (met inbegrip van handelsgeheimen) geografische aanduidingen en versterkte handhaving. De overeenkomst moet een verbetering nastreven van de doeltreffendheid en handhaving van het intellectuele-eigendomsrecht, ook in de digitale wereld en aan de grens (inclusief uitvoer).

De overeenkomst moet passende samenwerkingsmechanismen tussen de partijen instellen om de tenuitvoerlegging van het hoofdstuk over intellectuele-eigendomsrechten te ondersteunen en een regelmatige dialoog over intellectuele eigendom opstarten ter bevordering van de uitwisseling van informatie over de respectievelijke vooruitgang op wetgevingsgebied, de uitwisseling van ervaringen inzake handhaving en overleg met betrekking tot derde landen.

### Geografische aanduidingen

De overeenkomst moet voorzien in directe bescherming en doeltreffende erkenning door middel van de aanneming van een lijst van geografische aanduidingen (wijnen, gedistilleerde dranken, landbouwproducten en levensmiddelen), met een hoog niveau van bescherming, ook tegen evocatie, dat voortbouwt op artikel 23 TRIPS, versterkte handhaving (ook administratieve/ambtshalve handhaving), co-existentie met bonafide oudere handelsmerken, bescherming tegen later gebruik als soortnaam en bepalingen over de toevoeging van nieuwe geografische aanduidingen. Kwesties met betrekking tot individuele oudere rechten, bijvoorbeeld in verband met plantenvariëteiten, handelsmerken, generiek of ander legitiem voorafgaand gebruik, moeten worden behandeld, met als doel de bestaande conflicten op bevredigende wijze op te lossen. Daarnaast moet worden onderhandeld over regelingen voor de bescherming van geografische aanduidingen op de markten van derde landen.

Alle in de overeenkomst opgesomde geografische aanduidingen moeten vanaf de datum van inwerkingtreding van de overeenkomst daadwerkelijk worden beschermd.

In de onderhandelingen moet aandacht worden besteed aan het verband tussen de overeenkomst en de bestaande Wijnovereenkomst tussen de EU en Australië.

### Overheidsopdrachten

Met de overeenkomst wordt gestreefd naar algemene en betere wederzijdse toegang tot markten voor overheidsopdrachten die verder gaat dan wat Australië biedt bij toetreding van het land tot de Overeenkomst inzake overheidsopdrachten van de WTO. Dit moet een veelomvattende dekking inhouden van opdrachten op alle overheidsniveaus (nationaal en subcentraal), binnen de nutssector, overheidsondernemingen en ondernemingen met speciale of exclusieve rechten, en betrekking hebben op goederen, diensten en openbare werken. Daarbij erkennen de partijen de bijzonderheden en gevoeligheden van hun respectievelijke aanbestedingsomgeving. Er moeten ook verbintenissen in de overeenkomst worden overwogen met betrekking tot publiek-private partnerschappen/concessies overeenkomstig de respectieve wetgeving op dit gebied. Nationale behandeling moet waarborgen dat geen behandeling wordt toegekend die minder gunstig is dan die welke aan lokaal gevestigde leveranciers of dienstverleners wordt toegekend.

## **RESTREINT UE/EU RESTRICTED**

Procedurele verbintenissen moeten worden gebaseerd op de regels, procedures en voorschriften uit hoofde van de WTO-Overeenkomst inzake overheidsopdrachten. Door middel van verbintenissen moet bij de onder de overeenkomst vallende overheidsopdrachten met name eerlijke rechtsbedeling worden gewaarborgd, met inbegrip van doeltreffende toetsingsmechanismen, transparantie, gebruik van elektronische middelen, waarmee lokale vereisten inzake inhoud of productie worden vermeden en het mogelijk wordt niet-discriminerende regels voor milieu- en sociale overwegingen in de aanbestedingsprocedures op te nemen. Specifieke bepalingen inzake transparantie moeten worden overwogen om duidelijkheid te garanderen wat de geldende aanbestedingsregels en de beschikbare aanbestedingsmogelijkheden betreft, zodat bedrijven gemakkelijk toegang hebben tot informatie.

### **Handel en mededinging**

De overeenkomst moet bepalingen omvatten aangaande mededingingsregels en de handhaving hiervan en moet regelingen bevatten over antitrust en fusies die van toepassing zijn op alle ondernemingen. De overeenkomst moet algemene handhavingsbeginselen bevatten, zoals transparantie, non-discriminatie, en eerlijke procedures en behoorlijke rechtsgang.

In de overeenkomst moeten krachtige en bindende bepalingen staan over subsidies, in overeenstemming met EU-normen en -beginselen ten aanzien van staatssteun. Ook moet de overeenkomst bindende regels bevatten over staatsbedrijven, toegewezen monopolies en bedrijven met bijzondere rechten of privileges, om te voorkomen dat zij de concurrentie verstoren of handel en directe buitenlandse investeringen belemmeren.

### **Kleine en middelgrote ondernemingen**

De overeenkomst moet een specifiek hoofdstuk over kmo's omvatten. De overeenkomst moet kleine en middelgrote bedrijven helpen om ten volle gebruik te maken van de handelskansen die de overeenkomst biedt, onder meer via regelingen om kleine en middelgrote bedrijven meer bewust te maken en hun beter toegang te bieden tot informatie over hun handels- en investeringsmogelijkheden, en tot nuttige informatie over regels, regelingen en procedures in verband met het zakendoen, inclusief overheidsopdrachten.

**Handel en duurzame ontwikkeling**

De overeenkomst omvat bepalingen over de arbeids- en milieugerelateerde aspecten van handel en duurzame ontwikkeling die relevant zijn in de context van handel en directe buitenlandse investeringen. De overeenkomst moet de uitvoering van Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling bevorderen. Er moeten bepalingen in staan die stimuleren dat internationaal overeengekomen beginselen en regels in acht worden genomen en daadwerkelijk worden toegepast, met inbegrip van fundamentele arbeidsnormen en verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) en multilaterale milieu-overeenkomsten, met inbegrip van de overeenkomsten in verband met klimaatverandering, met name de Overeenkomst van Parijs, en multilaterale initiatieven die erop gericht zijn de klimaatverandering te beperken, zoals die in het kader van de Internationale Maritieme Organisatie (IMO). In de overeenkomst moet iedere partij zich ertoe verbinden niet-aflatende en aanhoudende inspanningen te doen om de bekrachtiging te verwezenlijken van één fundamenteel IAO-Verdrag, het Verdrag betreffende de minimumleeftijd (Verdrag 138).

De overeenkomst moet opnieuw bevestigen dat de partijen het recht hebben regelgevend op te treden inzake arbeid en milieu, met naleving van hun internationale toezeggingen, en zodoende een hoog beschermingsniveau te stimuleren waarbij zij ook letten op de opties die voor het milieu het gunstigst zijn. In de overeenkomst moet de eerbiediging van het voorzorgsbeginsel worden herhaald. In de overeenkomst moeten bepalingen worden opgenomen om te voorkomen dat het niveau van arbeids- en milieubescherming wordt verlaagd om handel en directe buitenlandse investeringen aan te moedigen. Deze bepalingen moeten de verbintenis inhouden dat niet zal worden afgeweken van binnenlandse arbeids- en milieuwetgeving en dat de handhaving van deze wetgeving niet zal worden nagelaten.

De overeenkomst moet aanzetten tot het vergroten van de bijdrage van handel en directe buitenlandse investeringen aan duurzame ontwikkeling, onder meer door de bevordering van de handel in milieu- en klimaatvriendelijke goederen en diensten, van vrijwillige programma's om duurzaamheid te waarborgen en van maatschappelijk verantwoord ondernemen, met inachtneming van internationaal erkende instrumenten en met een aanmoediging aan het adres van de partijen om internationale handelwijzen te volgen, zoals richtsnoeren van de OESO en sectorspecifieke richtsnoeren.

De overeenkomst moet ook verbintenissen omvatten inzake het stimuleren van de handel in rechtmatig verkregen en duurzaam beheerde natuurlijke hulpbronnen, met name met betrekking tot biodiversiteit, fauna en flora, het aquatisch ecosysteem, bosbouwproducten en visserij, met inachtneming van relevante internationale instrumenten en praktijken. Ook moet handel die de emissiearme en klimaatbestendige ontwikkeling ten goede komt, worden gestimuleerd.

De overeenkomst moet passende bepalingen bevatten voor de daadwerkelijke tenuitvoerlegging van en het toezicht op deze bepalingen, evenals een mechanisme om geschillen tussen de partijen te behandelen en er een oplossing voor te zoeken, en moet ook betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld mogelijk maken, met inbegrip van geregeld overleg en communicatieve actie.

### **Energie en grondstoffen**

De overeenkomst moet bepalingen met betrekking tot aan handel en directe buitenlandse investeringen gerelateerde aspecten van energie en grondstoffen bevatten. De overeenkomst moet gericht zijn op het waarborgen van een open, transparant, niet-discriminerend en voorspelbaar ondernemingsklimaat en op het beperken van mededingingsversturende praktijken op dit gebied, op exploratie-productie en toegang tot infrastructuur. De overeenkomst moet mikken op toekenning van specifieke exploratievoorschriften, vergunningen voor exploratie en productie, specifieke regels voor markttoegang, niet-discriminerende regels voor toegang voor derde partijen tot transmissie- en distributienetwerken, en bepalingen over hernieuwbare energie. De overeenkomst moet ook regels bevatten ter ondersteuning en bevordering van handel en directe buitenlandse investeringen in de sector van de hernieuwbare energie. De overeenkomst moet voorts de samenwerking op de bovengenoemde gebieden verbeteren. Met de overeenkomst moet worden gestreefd naar het bevorderen van een duurzame en veilige koolstofarme economie, zoals investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiënte oplossingen.

### **Transparantie van regelgeving**

De overeenkomst moet bepalingen omvatten inzake:

- bekendmaking van onder meer algemeen toepasselijke maatregelen op niet-discriminerende wijze en met voldoende tijd voor het indienen van opmerkingen over voorstellen voor algemeen toepasselijke maatregelen;
- vragen en contactpunten, met mechanismen voor het beantwoorden van vragen van belanghebbenden over voorgestelde of geldende maatregelen;

- administratieve procedures op basis van en in overeenstemming met de wetgeving die ervoor zorgen dat informatie over de werking van algemeen toepasselijke maatregelen beschikbaar is voor belanghebbenden en dat betrokkenen bij een procedure de gelegenheid wordt geboden om hun standpunt naar voren te brengen voordat een definitieve administratieve maatregel wordt genomen;
- passende mogelijkheden voor toetsing van en beroep tegen administratieve maatregelen op gebieden die onder de overeenkomst vallen;
- bevordering van kwaliteitswetgeving en goede administratieve praktijken.

### **Samenwerking inzake regelgeving**

De overeenkomst moet transversale voorschriften bevatten over samenhang en transparantie van regelgeving, met het oog op de ontwikkeling, vaststelling en tenuitvoerlegging van doeltreffende, kosteneffectieve en meer compatibele regelgeving teneinde de handel te bevorderen. In de overeenkomst moeten bepalingen worden opgenomen over de bevordering van informatie-uitwisseling, een breder gebruik van goede regelgevingspraktijken en versterkte samenwerking inzake regelgeving, met inachtneming van de algemene beginselen en doelstellingen van de overeenkomst, met name transparantie en het recht om te reguleren.

Hiertoe moet aandacht worden besteed aan het opnemen van bepalingen over vrijwillige samenwerking inzake regelgeving tussen regelgevingsinstanties van de EU en Australische tegenhangers op bepaalde specifieke gebieden die niet binnen het huidige kader vallen alsook aan mechanismen voor het in kaart brengen van mogelijke belemmeringen die met samenwerking inzake regelgeving kunnen worden aangepakt.

### Institutionele bepalingen en slotbepalingen

Er moet een duidelijke juridische en institutionele koppeling worden gemaakt tussen de overeenkomst en de kaderovereenkomst. Daarmee moet de externe samenhang – met name wat het bestaan, de toepassing, de opschorting en de beëindiging van de respectievelijke bepalingen betreft – worden gewaarborgd.

Bij de overeenkomst moet een specifiek overkoepelend orgaan worden ingesteld dat toezicht houdt op de tenuitvoerlegging van de overeenkomst. In voorkomend geval kunnen comités of werkgroepen voor specifieke onderwerpen worden opgericht die werkzaam zijn in het kader van het overkoepelende orgaan.

De Commissie kan aan de Raad aanbevelingen doen over mogelijke aanvullende onderhandelingsrichtsnoeren, in overeenstemming met artikel 218, lid 3 VWEU.

### Geschillenbeslechting en bemiddeling

De overeenkomst moet voorzien in een doeltreffend en bindend mechanisme voor geschillenbeslechting, met een versnelde procedure, met name wat de samenstelling van het panel en het verloop van panelprocedures betreft. Het geschillenbeslechtigingsmechanisme moet transparant en open zijn en gebaseerd op de ervaring die is opgedaan met de WTO en andere vrijhandelsovereenkomsten. Het moet bepalingen bevatten voor overleg en een soepel en snel bemiddelingsmechanisme.

### Algemene uitzonderingen

De overeenkomst moet algemene uitzonderingen bevatten die van toepassing zijn op de ter zake dienende onderdelen van de overeenkomst, onder meer met betrekking tot veiligheid, de betalingsbalans, prudentieel toezicht en belastingen, op basis van de desbetreffende artikelen van de WTO-overeenkomsten.

Authentieke talen

De overeenkomst, die in alle officiële EU-talen gelijkelijk authentiek moet zijn, moet een daartoe strekkende taalclausule omvatten.

Andere kwesties

In de overeenkomst moet het belang van consumentenbescherming worden erkend en moet een doeltreffende consumentenbescherming worden ondersteund.

Naar aanleiding van een analyse door de Commissie en voorafgaande raadpleging van het Comité handelspolitiek kan de overeenkomst, in overeenstemming met de EU-verdragen, aanvullende bepalingen omvatten met betrekking tot de economische en handelsbetrekkingen indien daarvoor in de loop van de onderhandelingen wederzijdse belangstelling werd getoond.

DECLASSIFIED